

Verkikkerd op een landje

Een muzikaal portret van Nederland, hoe klinkt dat in de jazz? Per provincie verschillend, meent Loet van der Lee, die aan twaalf jazzcollega's in den lande een klankfoto van hun eigen provincie vroeg. Klompdansen en Driekusman bleven uit.

Loet van der Lee (35) is een jazztrumpettist die niet terugschrikt voor de grote greep. Met zijn vierde cd sinds 1995 heeft hij volvoerd wat weinig landgenoten voor hem hebben gewaagd: het muzikaal portretteren van Nederland. Voor *Holland in Jazz: Ode to the twelve provinces* gaf hij twaalf Nederlandse jazzcomponisten, van Henk Meutgeert tot Martin Fondse, de opdracht een stuk te schrijven dat een impressie van hun provincie geeft.

Het resultaat heeft hij opgenomen met zijn kwartet (pianist Robert Jan Vermeulen, bassist Johan Plomp, drummer Joost Kesselaar), aangevuld met zes gastsolisten onder wie gitarist Anton Goudsmit en trombonist Bert Boeren. Het cd-boekje is bovendien verrijkt met twaalf landschapfoto's van Martin Kuijper en twaalf korte gedichten van Bob Rigter, die de schildering van Nederland moeten vervolmaken. De composities zijn ook in partituur uitgegeven door de Stichting

Compact Disc

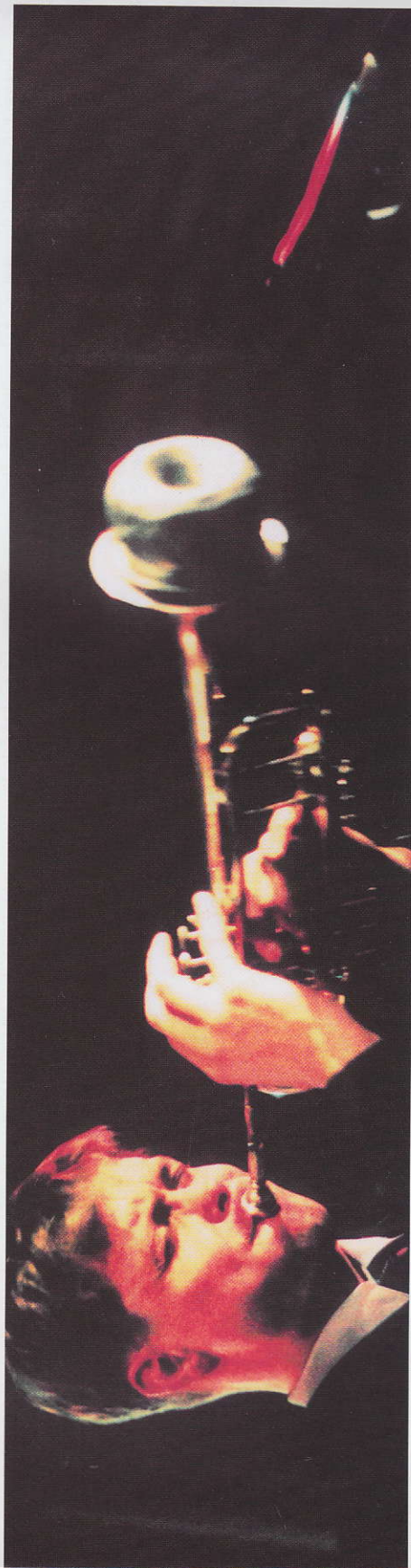
SWING in Alkmaar, zodat ze beschikbaar zijn voor jazzopleidingen, workshops en amateurcombo's.

Het is een project waarop Van der Lee al een paar jaar breedde. 'Ik heb allerlei kunsten beschouwd en kwam tot de conclusie dat de interessantste uitingen meestal voortkomen uit de autobiografieit van de kunstenaar', vertelt hij. 'Dus vroeg ik me af: wat is er echt aan mij? Iets wat je kunt grijpen, zoals Gerard Reve en zijn seksualiteit. Dat is in mijn geval Nederland. Ik ben hier geboren en ik heb ervoor gekozen om hier mijn bestaan op te bouwen. Ik heb willen verwerken hoezeer ik verkikkerd ben op dit landje.'

Vervolgens besefte hij dat hij als Noord-Hollander moeilijk een stuk muziek over bijvoorbeeld Drenthe zou kunnen schrijven, 'hoewel ik wel eens met plezier door die provincie fiets'. Dat leidde tot het besluit om twaalf verschillende componisten te benaderen. Noord-Holland nam Van der Lee zelf voor zijn rekening, zijn kwartetleden Robert Jan Vermeulen en Johan Plomp ontfermden zich over Gelderland en Zuid-Holland, en voor de overige negen provincies werden anderen ingeschakeld. 'Ik heb zo ook geprobeerd een staalkaart van jazzmakend Nederland te maken.'

Elke componist kreeg bij wijze van richtlijn vier kernwoorden mee: drie kenmerken van het landschap (zoals landbouw, veeteelt, weidsheid, leegheid, wind) en één ter karakterisering van de bevolking (zoals drukte, gezelligheid).

Loet van der Lee
Foto: Ko Schouten

Klompdansen en Driekusman ontbreken; het was niet de bedoeling om terug te grijpen op de Nederlandse volksmuziek. 'Het is gewoon een jazzplaat', zegt Van der Lee, 'maar toch heb ik voor mijn doen extreem breed ingezet. De band moet allerlei verschillende stijlen spelen, van *fusion* tot *boogaloo*, en dat is best gedurfd. Sommige stukken, zoals die van Henk Meutgeert en Johan Plomp, komen helemaal voort uit de Amerikaanse jazz, maar bij Dies le Duc is het meer eigentijdse *impro*, en Frans Vermeerssen heeft een soort popliedje geschreven met een *groove* die niet bestaat.'

Moet de luisteraar het beschouwen als programma-muziek? 'Nee', zegt Van der Lee, 'al zitten hier en daar wel leuke details verscholen, zoals de aanrollende branding in mijn stuk Noordzee. In Martin Fondses *Brabra* hoor je de Brabantse gezelligheid en Henk Heijink heeft in *De Polderpionier* de moderniteit van Flevoland ook goed neergezet. Maar verder beschouw ik het als wat het is; ik ken eigenlijk geen vergelijkbaar materiaal dat zo'n opzet heeft.'

Loet van der Lee heeft tot zijn vreugde gemerkt dat de concerttvoeringen van *Holland in Jazz* na atloop stevige discussies opwekken. 'Het geeft een soort reuring, het is ook interessant voor andere mensen dan de gedooftverfde jazzkenners. Het is moeilijk om jazz dicht bij de mensen te krijgen. Daarom heb ik geprobeerd iedereen te pakken in zijn eigen leefomgeving.'

Foto's: Martijn Kuijper www.photosandmore.nl

Holland in Jazz: Ode to the twelve provinces

Munich Records BMCD 394

Concerttournee:

13 juli North Sea Jazz Festival, Den Haag

30 augustus The Music Village, Brussel

14 september festival Dorst Monumentaal, Dordrecht

www.vanderlee.music.nl